

HANDLÄGGARE/ENHET
Ekonomisk politik och
arbetsmarknad
Thomas Hagnefur

DATUM
2011-05-09

DIARIENUMMER
20110119

ERT DATUM

ER REFERENS

Utbildningsdepartementet
103 33 STOCKHOLM

LOs remissvar på SOU 2011:8 Den framtida gymnasiesärskolan - en likvärdig utbildning för ungdomar med utvecklingsstörning

LO har lämnats möjlighet att framföra synpunkter på ovanstående betänkande. LO kommenterar betänkandet i valda delar utifrån de områden som är LOs kompetensområden samt principiella synpunkter.

Betänkandet är resultatet av ett gediget utredningsarbete. LO delar i stora stycken de principiella utgångspunkter som betänkandet bygger på. LO vill då särskilt lyfta fram ambitionen att få till stånd en inkluderande gymnasieskola där samverkan och integration mellan skolformerna är ett viktigt mål. Betänkandets betoning på att låta den nya gymnasiesärskolan i så stor omfattning som möjligt efterlikna gymnasieskolan blir en logisk följd av den målsättningen. I betänkandet konstateras att det idag förekommer lokalmässig samlokalisering men lite av verksamhetsintegration mellan skolformerna. I det värdegrundsuppdrag som skolan bär är det viktigt att skolan bidrar till ökad förståelse och respekt mellan ungdomar med olika förutsättningar och livssituationer. Det ställer krav på huvudmän och skolor och LO vill understryka vikten av att huvudmännen lever upp till det uppdraget.

Media har på senare tid uppmärksammat att det i nuvarande särskola och gymnasiesärskola funnits elever i skolformerna som egentligen inte tillhör målgruppen. Betänkandet uppmärksammar detta och föreslår att det införs en skyldighet för skolans personal att anmäla till rektor när man upptäcker att en elev är felplacerad. Rektor har sedan skyldighet att anmäla detta till elevens hemkommun för utredning. LO stöder införandet av en sådan skyldighet.

POSTADRESS 105 53 Stockholm
BESÖKSADRESS Barnhusgatan 18
TELEFON 08-796 25 00 TELEFAX 08-24 52 28
E-POST mailbox@lo.se HEMSIDA www.lo.se
ORGANISATIONSNUMMER 802001-9769
BANKGIRO 368-4834 PLUSGIRO 8 50-8

Landsorganisationen i Sverige

Betänkandet pekar på de speciella kvalitéer ett arbetsplatsförlagt lärande (APL) har för att tillgodose målgruppens behov av anpassat och konkretiserat lärande. Det föreslås att eleverna i gymnasiesärskolan ska få möjlighet till minst 22 veckors APL oavsett vilket program man går. Därtill föreslås också att en gymnasial lärlingsutbildning i gymnasiesärskolan införs i linje med den gymnasiala lärlingsutbildning som gymnasieskolan kommer att erbjuda. LO delar betänkandets utgångspunkter och förslag i stora delar, men vill ändå passa på att understryka LOs ståndpunkter på ett område som är av särskilt intresse för LO och dess medlemsförbund.

Det är känt att det finns generella svårigheter med att tillgodose behovet av APL, även inom gymnasieskolan. Den gymnasiala lärlingsutbildningen är ännu oprövad och det är i dagsläget svårt att förutse hur stort intresset kommer att vara för den utbildningsformen. LOs principiella utgångspunkt är att samma grundläggande krav på kvalitetssäkring ska gälla för allt arbetsplatsförlagt lärande oavsett den tid som eleven befinner sig på arbetsplatsen. Det innebär inte att insatserna för att stödja elever och handledare är likartade utan är naturligtvis beroende hur länge eleven befinner sig på en arbetsplats och i vilken utsträckning eleven och handledaren är i behov av stöd. En viktig förutsättning för ett väl fungerande arbetsplatslärande är förekomsten av lokala eller regionala programråd, där branschens parter finns företrädade. LO har tidigare framfört uppfattningen att gymnasial lärlingsutbildning ska ingå i de nationella, regionala eller lokala programrådets ansvarsområde, och inte i särskilda lärlingsråd. I linje med den principiella uppfattningen ligger betänkandets förslag om att programråden bör hantera gymnasial lärling inom sarskolan. Det ansvaret avgränsar sig då till den kompetens som programråden har i de yrkesrelevanta delarna av utbildningen.

I betänkandet understryks att det för den aktuella målgruppen finns andra aktörer som har till uppgift att möta elevernas behov av annat stöd på arbetsplatsen eller i övergången mellan skola och arbetsmarknad. Programrådets uppgift är primärt att bidra till att det finns kvalitetssäkrade arbetsplatser som svarar mot behoven och att i övrigt bidra till en utbildning av hög kvalité. I gymnasieskolan föreslås att utbildningskontrakt ska införas för de gymnasiala lärlingsutbildningarna, som anger förutsättningar, uppdrag och fördelning av ansvar mellan huvudmän, skola och arbetsplats. LO har hävdade att detta också bör gälla för APL. Samma princip bör även gälla för elever inom gymnasiesärskolan, oavsett om det gäller APL eller en gymnasial lärlingsutbildning.

En annan viktig kvalitetsaspekt är tillgången till handledare och att dessa också har en anpassad utbildning för uppdraget. Även här finns det erfarenhetsmässigt problem med att både erbjuda men framförallt att kunna anpassa handledarutbildningen till de förutsättningar som både företag och

handledare behöver för att utbildningen ska kunna genomföras.Handledning av elever från gymnasiesärskolan kan ställa speciella krav på handledaren. Av det skälet är tillkomsten av en handledarutbildning extra viktig. Betänkandets förslag om lärarnärvaro under APL tiden blir dessutom viktig med tanke på de nuvarande svagheter i APL som beskrivits.

Generellt sett måste lösningar hittas för att säkerställa tillgången på arbetsplatser och kvalitetssäkringen av det arbetsplatsförlagda lärandet. LO anser att det inte kommer att kunna lösas om inte resurser avsätts för programrådsverksamhet, handledarutbildning och i vissa fall även ersättning till företagen.

För att underlätta en likvärdig utveckling av gymnasiesärskolan och gymnasial sÄrvux över hela landet bör regeringen ge Skolverket i uppdrag att utveckla stödfunktioner och material som kan bidra till detta.

Landsorganisationen i Sverige
Stockholm som ovan

Wanja Lundby-Wedin

Thomas Hagnefur